

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

Kambstál, táknað með K og þvermáli járns í mm (t.d. K10), er stál B500C skv. staðli NS 3576-3 með skriðmörk 500 N/mm². Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki á eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttijám er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilengd kambstáls er 50 x þvermáli stangar, nema annað sé tekið fram. Öll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingareglugerð. Við þverveggj og í steypuskilum skal bendistál ávalt gagna skeytilengd fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldrei sjóða, hvorki með punktsuðu eða samfellið suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvinnu skal fylgja fyrirmælum viðurkenns suðustabáls, t.d. Din4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarhúðir. Á vinnustöð skal það geymt á trélistum og vandlega sundureingrétt eftir efnisflokkum.

Bendinet sem eru rafsoðin skulu vera kalddregin og hafa lágmarkstogbol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd frá söluáðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkningar:

- Endi á ókrókbeygðu járni.
- Járni neðri brún plötu.
- Járni efri brún plötu.
- K10 c200**
- K10 komi með 200 mm miðjumáli yfir það svæði sem granna striki spannar.
- Á járnateiknu fyrir plötu þýðir þetta að járn (úr útveggjum) komi að þessari línu í efri brún, eða skeytilengd út fyrir hana skv. teikningum.
- 10 mm kambstál með miðjumál 200 mm í báðar áttir.
- A Snið B 1:X**
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskifu sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

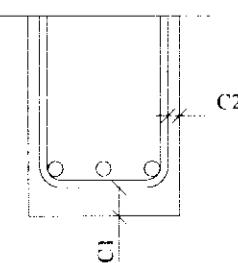
Þvermál stangar	Beygjuþvermál
0 < 20	40
0 ≥ 20	70

Beygjuþvermál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

Steypuhula

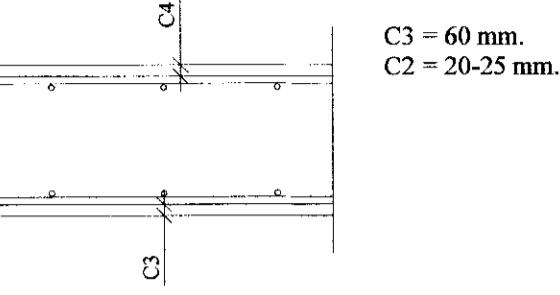
Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.

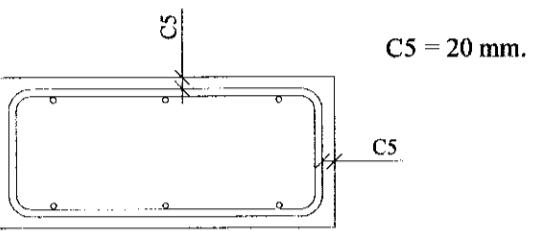
C1 = 60 mm.
C2 = 40 mm.

Botnplata á fyllingu.

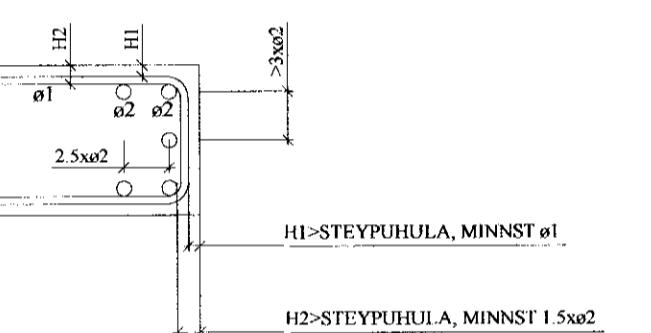
C3 = 60 mm.
C2 = 20-25 mm.

Innveggir, plötur og bitar.

C5 = 20 mm.

Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá stærð járna:

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstaka stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Lágmarksfjarlægðir milli einstaka stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Skeytilengd bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistál er 50 x 0, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilengd
0 = 8	400
0 = 10	500
0 = 12	600
0 = 16	800
0 = 20	1000
0 = 25	1200

Lágmarksskeytilengd bendistál er 70 x 0 ef skeying er meiri en 30% í sama sniði.

Skeytilengd rafsoðinna bendineta

Þvermál stanga 5-6 mm

Skeytilengd burðarjárná

Skeytilengd þverjárná

Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Einn heill möskvi, þó minnst 150 mm

Þvermál stanga 7-8 mm

Skeytilengd burðarjárná

Skeytilengd þverjárná

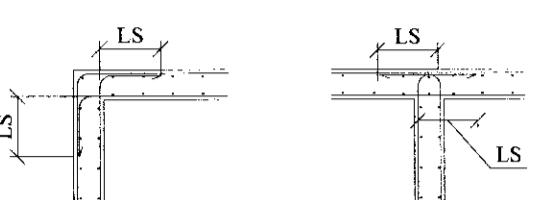
Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Tveir heilir möskvar, þó minnst 200 mm

Fjarlægðarklossar fyrir bendistál

Í mótmum skal bendistál vera haldið í rétti fjarlægð frá mótmum með fjarlægðarklossum. Járni í plötu skal vera haldið með þar til gerðum stólum. Minsta bíl milli klossanna og stólanne í báðar áttir skal vera samkvæmt eftirfarandi töflu:

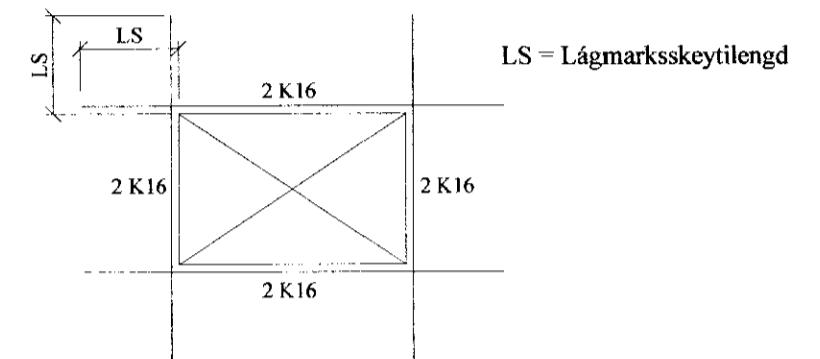
Þvermál	Mesta fjarlægð
0 = 8-12	0.7 m
0 = 16-32	0.7 m

Frágangur járna í beygjum

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í kringum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hlíðar opa eru minni en 200 mm þarf engin viðbótarjárn. En göt sem eru sterri skal járbinda skv. eftirfarandi mynd.

LS = Lágmarksskeytilengd

Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumót skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun eða hreyfing móta undan steypupunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótauppslátt skulu fylgja eftirfarandi töflu.

Nákvæmniskröfur við mótauppslátt:

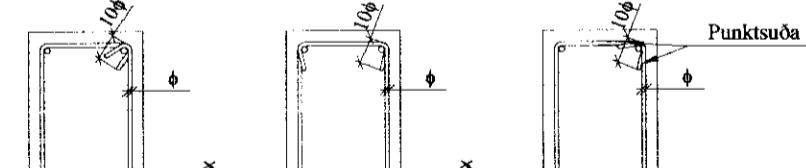
Þversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Steyptir hlutar: stærð	+/- 5 mm
Steyptir hlutar: staðsetning	+/- 10 mm

Misgengi veggiá á sýnilegum flötum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttar flatar og 3 metra réttiskeið sem lögð er á steypan flöt má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Gólf	10 mm

Frágangur á lykkjum

Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávalt vera styrkleikaflokkað skv. ÍST/DS 413, K18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Allt boltaefni skal vera af gæðunum 8.8 eða betra. Allar sérsmiðaðar festingar utanhúss skulu vera heitgalvanhúðaðar eða ryðfriar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinn. Þar sem heitgalvanhúðaðar festingar koma í prýstífuarið timbruð skal nota B-vörn (olíuvörn) nema annað komi fram.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantmál 3 x þvermál bolta eða stærra og þykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timburs og steins skal ávalt setja asfaltappa.

Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025 nema annað komi fram á teikningum. Það skal sandblásíð og grunnað með ryðvarargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnst a-mál 4 mm, en þó aldrei minna en efniþykkt þeirra hluta sem soðnir eru saman. Öll rafsuðuvinnu skal uppfylla skyrlöri DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá löntæknið of Island og hafa hæfnispróf er svara til þeirra suðuaðferða sem áförmöd er að nota.

Steinsteypa

Öll Steypa er skv ENV 206

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - ee
þar sem:

aa	Sívalingsstyrkur steypu í MPa
bb	Teningsstyrkur steypu í MPa
cc	Hámarks kornastærð
d	Sigmálflokkur
ee	Umhverfisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum

Hver umhverfisflokkur gefur kröfur á lágmarks sementsmagn, loftmagn og hámarks v/s hlutfall fyrir steinsteypu samkvæmt FS ENV 206. Fyrir umhverfisflokk 2b og benta steypu er þannig hámarks v/s hlutfall 0,55, lágmarkssementsmagn 280 kg/m³ og lágmarksloftmagn 5% fyrir steinastærð 16 mm.

Sigmálflokkar steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarhlutföll/loftblendir:

Magn og gæði fylliefla, sements og lofta ákvároast af ofangreindum flokum. Í alla steinsteypa skal setja loftblendir af viðurkenndri gerð.

Sannprófanir á byggingarstað:

Stímleikaprófun skal mæla fyrir blöndun þjálfinefna. Loftpróf skal gert við niðurlögn í móti (eftir dælingu) Brotsstyrkur mældur til samræmis við ENV 206

Niðurlögn, aðhlun:

Alls steinsteypu ber að titra og